

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 24 oktober 2018
Datum GS-besluit: : 20 november 2018

Vragen nr. 126

Vragen van de heer **A.E. van Liere** (Partij voor de Dieren), mevrouw **J.M.E. de Groot** (SP) over kamsalamanders bij Anna's Hoeve

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 24 oktober 2018 door de leden van Provinciale Staten, de heer **A.E. van Liere** (Partij voor de Dieren), mevrouw **J.M.E. de Groot** (SP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op woensdag 10 oktober 2018 bracht NH Nieuws met het item 'Beschermd poel dichtgegooid voor werk aan busbaan'¹. Navraag bij De Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve (VBAH) leerde dat het volgende aan de orde is:

Op het traject van HOV In 't Gooi was een poel met kamsalamanders aanwezig. Kamsalamanders zijn een beschermde diersoort, dientengevolge moet hun populatie in stand gehouden worden.

- Op 10 februari 2017 ontvangt de Provincie Noord-Holland bericht van de RVO dat de ontheffing voor het verplaatsen van de kamsalamanders niet verleend wordt. De maatregelen mogen worden uitgevoerd volgens een werkprotocol. Ontheffing is niet nodig.

Deze stelling is niet geheel juist. Het besluit van RVO d.d.10 februari 2017 houdt in dat de gevraagde ontheffing niet verleend kan worden, omdat er geen sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is toegestaan de voorgenomen werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in het besluit genoemde maatregelen worden uitgevoerd.

- Vanaf mei 2017 had volgens het mitigatieplan zowel aan de zuid- als de noordzijde een scherm rond de thans gedempte poel zullen staan, zodat de kamsalamanders de nieuwe poel als leefgebied zouden moeten kiezen. Dit scherm werd echter pas ver in 2018 geplaatst. Er bestaat sterke twijfel of dit tijdig en op de juiste plekken gebeurd is.
- Er wordt een nieuwe poel gegraven en de oude poel - in welke omgeving mogelijk nog kamsalamanders aanwezig zijn - wordt op 22 augustus 2018 leeggevestigd. De kamsalamanders verblijven op die datum echter op land en niet in de poel en kunnen, dankzij het te laat geplaatste scherm, hun nieuwe leefomgeving niet meer bereiken.

¹ <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/232809/Beschermd-poel-dichtgegooid-voor-werk-aan-busbaan>

Een aantal kamsalamanders bevindt zich dus nog rond de inmiddels gedempte poel, maar kan hun nieuwe leefgebied niet meer kunnen bereiken vanwege de geplaatste schermen. Binnenkort zal men beginnen aan de werkzaamheden voor HOV In 't Gooi, uiteraard met zwaar materieel.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Aan de RVO wordt in de Aanvraag ontheffing Ff-wet art. 75C, Project HOV in 't Gooi, op 6 december 2016 gemeld dat in mei 2017 schermen rond de poel geplaatst zullen worden. Dat is niet gebeurd. Waarom heeft de provincie zich niet aan haar eigen ecologisch protocol gehouden? Heeft de provincie dit niet nakomen van het protocol aan de RVO gemeld, zoals verplicht?

Antwoord 1:

Helaas zijn bij het beantwoorden van vragen van RVO in 2016 een aantal tegenstrijdige antwoorden gegeven over het plaatsen van de amfibieënschermen, waardoor mogelijk verwarring is ontstaan op dit punt. Het werkprotocol (*'Ecologisch werkprotocol amfibieën en reptielen HOV' d.d. 27 juni 2016, Tauw, kenmerk N005-1235172ERT-ibs-V02-NL*) en het besluit van RVO d.d. 10 februari 2017 (*kenmerk FF/75C/2016/0330.pos.afw.wh*) zijn echter voor de uitvoering van de mitigerende maatregelen met betrekking tot de kamsalamander leidend. Noch in het werkprotocol, noch in het besluit van RVO d.d. 10 februari 2017 is aangegeven dat er een scherm om de oude poel moet komen. Aan alle bepalingen die wél in het werkprotocol en het besluit van RVO d.d. 10 februari 2017 staan, is voldaan.

Vraag 2:

De RVO stelt in reactie op bezwaar (18 september 2017) dat het 'weinig blijk van zorgvuldig handelen' geeft als de plaatsing van de schermen niet is gebeurd zoals GS aangaf in het mitigatieplan en het aanvullend schrijven van 18 november 2016, op basis waarvan de RVO GS toestond de werkzaamheden uit te voeren. Zijn de schermen geplaatst zoals aangegeven in het mitigatieplan en aanvullend schrijven?

Antwoord 2:

De schermen zijn geplaatst zoals aangegeven in het werkprotocol en het besluit van RVO d.d. 10 februari 2017 en overeenkomstig de aanbevelingen van ecologisch adviseur Movares.

De schermen zijn niet geplaatst zoals aangegeven in het aanvullend schrijven van 18 november 2016. De reden is dat de beantwoording van de vraag van RVO met betrekking tot figuur 7.2 van het mitigatieplan onjuist was; bij de locatie van het scherm moet geredeneerd worden vanuit de *nieuwe* poel en **niet** vanuit de *oude* poel. Het plaatsen van een amfibieënscherm moet er juist voor zorgen dat gedurende de uitvoering van het project kamsalamanders (en andere amfibieën en reptielen) niet vanuit het water (de nieuwe poel) het werkgebied in kunnen. Daarom heeft RVO in haar besluit d.d. 10 februari 2017 als maatregel opgenomen 'Plaatsen waar de kans bestaat dat amfibieën vanuit omliggende poelen op bouwterreinen kunnen komen, worden uitgerasterd met amfibieëraster.'

Vraag 3:

Al op 10 februari 2017 kreeg u van de RVO het bericht dat u diverse werkzaamheden m.b.t. de kamsalamanders kon verrichten. In uw mitigatieplan geeft u aan dat de schermen tussen april en juni geplaatst dienen te worden. Wanneer zijn de schermen precies geplaatst en waarom bent u dan pas vlak voor - of volgens waarnemingen van burgers na - de laatst mogelijke datum, te weten 30 juni 2018, tot plaatsing overgegaan?

Antwoord 3:

Het plaatsen van het amfibieënscherm heeft plaatsgevonden van 20 t/m 29 juni 2018. Het scherm is niet in 2017 geplaatst omdat de start van de uitvoering van het project HOV in 't Gooi is uitgesteld. Het plaatsen van de schermen in de maand juni is in lijn met het werkprotocol, het Kennisdocument Kamsalamander en het advies van Movares. De kwetsbare periode van de winterrust van kamsalamanders loopt van november tot en met februari; van april tot en met juli bevinden de meeste dieren zich in het water. Het amfibieënscherm is dan ook tijdig geplaatst.

Vraag 4:

De VBAH adviseert de geplaatste schermen nu weer te verwijderen, de poel weer te ontgraven en een en ander in 2019 als volgt te doen:

- In januari 2019 een scherm plaatsen om de inmiddels weer geopende poel met aan de buitenkant emmers
- Eind juni het scherm rond de oude poel verwijderen en de - inmiddels ook aan de binnenzijde geplaatste emmers - legen.

Hiermee wordt het protocol voor het dempen van de poel zoals dat in opdracht van BIJ12 en het ministerie van Economische Zaken is opgesteld alsnog nageleefd. Bent u hiertoe bereid?

Antwoord 4:

Nee. De in de afgelopen tijd uitgevoerde maatregelen zijn op juiste wijze uitgevoerd (zie ook het antwoord op vraag 1) en zijn er op gericht geweest de kamsalamanders en andere herpetofauna uit het toekomstige bouwgebied te verwijderen en over te brengen naar (afgerasterd) veilig gebied. Dit is het doel geweest van alle inspanningen en dit doel is bereikt.

Het verwijderen van de amfibieënschermen tussen het bouwterrein en het omliggende gebied zou betekenen dat alle in veiligheid gebrachte dieren weer terug kunnen naar het toekomstige bouwterrein, daar waar je ze juist niet wilt hebben. Het weer open graven van de poel dient geen enkel doel. De poel is leeggehaald en aangevuld met zand: er zit geen enkel dier meer in de poel. De nieuwe poel is bovendien groter en van betere kwaliteit dan de oude poel was, en bevindt zich in veilig gebied, buiten het toekomstige werkterrein.

Vraag 5:

Wilt u in contact treden met de VBAH, de kwestie met hen bespreken en het voortbestaan van deze beschermde diersoort, de kamsalamander, in dit gebied waarborgen?

Antwoord 5:

Deze bereidheid is zeker aanwezig. Met medewerking van stichting Goois Natuurreservaat (GNR), terreinbeheerder ter plaatse, heeft op dinsdag 16 oktober 2018 overleg plaatsgevonden tussen VBAH en de provincie Noord-Holland. Dit gesprek had een procesmatige en praktische insteek, gericht op het creëren van een constructieve en werkbare verstandhouding tussen VBAH en provincie met als doel het goed en zorgvuldig uitvoeren van het maatregelenpakket ter bescherming van flora en fauna. Afsproken is dat de provincie Noord-Holland binnenkort een volgend overleg initieert waarbij het maatregelenpakket ook inhoudelijk wordt doorgesproken.

Vraag 6:

Is het u bekend dat de geplaatste schermen in het gebied zijn doorgesneden en neergehaald? Kunt u ervoor zorgen dat er reparatie plaatsvindt of dat er betere en hogere schermen geplaatst worden?

Antwoord 6:

Dit is bij ons bekend. De schermen worden regelmatig beschadigd. Wij zien ons derhalve genoodzaakt om in zeer hoge frequentie (eenmaal per week) de schermen te controleren en waar nodig reparatie toe te passen. Het plaatsen van hogere schermen in deze omgeving is niet wenselijk omdat het gebied dan (onnodig) wordt afgesloten voor andere (grotere) dieren. Bovendien is het dan ook voor wandelaars en recreanten moeilijker om over het scherm heen te stappen.

Vraag 7:

Kunt u de bordjes, waarop u de wandelaars inlicht over het nut van de geplaatste schermen op ooghoogte plaatsen?

Antwoord 7:

De bomen waar de bordjes eventueel aan bevestigd kunnen worden, staan op enige afstand van

de schermen waardoor ze onvoldoende opvallen met het gevolg dat wandelaars eraan voorbij lopen.

Het plaatsen van palen bij de schermen om op die manier de bordjes op ooghoogte te brengen, zorgt voor onveilige situaties. De palen worden dan gebruikt als houvast om over het scherm heen te stappen en daar zijn dergelijke paalconstructies niet op berekend. Bovendien vereist het een gewrongen houding van de wandelaar die eenvoudig tot valpartijen leidt.

De informatiebordjes hangen direct op de schermen, op kniehoogte. Dit blijkt in de praktijk de meest veilige en effectieve optie. Door de ronde, witte bordjes vallen ook de zwarte schermen beter op. In de praktijk zien we dat wandelaars de bordjes zien, zich voorover buigen en op die manier lezen waar de schermen voor bedoeld zijn.

Vraag 8:

Kunt u ervoor zorgen dat wandelaars het afgezette gebied niet kunnen betreden of - als u wandelaars toch in de gelegenheid wilt stellen in het afgezette gebied te wandelen - zorgen voor toegangspoortjes in betere en hogere schermen?

Antwoord 8:

Amfibieschermen zijn bedoeld om amfibieën (o.a. kamsalamander) en ook reptielen (o.a. ringslang) uit het gebied te houden waar straks gewerkt wordt. Het gebied zelf wil de provincie zo lang als mogelijk toegankelijk houden voor wandelaars en recreanten. De schermen zijn 50 cm hoog: wandelaars en recreanten kunnen er eenvoudig overheen stappen. Alternatief is een ander wandelpad kiezen of een stukje omlopen.

Het plaatsen van hogere schermen in deze omgeving is niet wenselijk omdat het gebied dan ook (onnodig) wordt afgesloten voor andere (grotere) dieren.

Vraag 9:

Bent u bereid voor voldoende handhaving te zorgen zodat bovenstaande niet meer kan plaatsvinden?

Antwoord 9:

Voor de werkzaamheden van het project HOV in 't Gooi in Anna's Hoeve vraagt de provincie vooraf toestemming aan het GNR. De verzoeken worden inhoudelijk toegelicht en de provincie refereert daarbij aan de wettelijke kaders waarbinnen uitvoering is toegestaan. GNR geeft schriftelijk toestemming voor de werkzaamheden op Anna's Hoeve, soms na een verzoek om toelichting. De terreinbeheerders en de boswachters van het GNR houden toezicht op het nakomen van de gemaakte afspraken tussen het GNR en de provincie.